

Kendelse

afsagt den 20. juni 2024

Sag nr. 2024-02971

[Klager]

mod

Det Nordjyske Mediehus

[Klager], der er far til [Datteren], har klaget til Pressenævnet over, at Det Nordjyske Mediehus har afvist hans anmodning om at slette artiklen "[Datteren] voksede op med vold - nu vil hun have kommuner til at tage ansvar", bragt den 6. august 2023, idet han mener, at god presseskik derved er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Påklaget artikel

Det Nordjyske Mediehus bragte den 6. august 2023 artiklen "[Datteren] voksede op med vold - nu vil hun have kommuner til at tage ansvar" på nordjyske.dk. Artiklen havde følgende underrubrik:

"Der findes i dag fem krisecentre til kvinder i Nordjylland, men børn har intet sted at gå hen. Det vil [Datteren] have ændret"

Der er i artiklen indsat et billede af [Datteren], der sidder i en sofa og kigger på en computer. Af billedteksten fremgik: "[Datteren] arbejder på et kvindekrisecenter i [Bynavn 1] og efterlyser et lignende tilbud for børn og unge. Hun kunne selv have brugt sådan et sted, da hun var ung."

Af artiklen fremgik:

"[Bynavn 1]: Da [Datteren] kom på efterskole, troede hun, hun var sluppet væk. Eller havde fundet et helle.

- Men min søster ringede til mig og sagde, jeg var nødt til at komme hjem, for det var helt galt, når jeg ikke var der.

[Datteren] voksede op i et voldeligt hjem. Et utrygt hjem. Og det blev ikke meget bedre, før hun som 18-årig blev smidt ud hjemmefra.

I dag er hun lærerstuderende og arbejder som frivillig på et krisecenter for kvinder i [Bynavn 1].

Sådan et sted burde hendes mor nok være taget på, siger [Datteren]. Måske var der ikke et, men siden er der kommet krisecentre til kvinder i adskillige større og mindre provinsbyer.

I Nordjylland er der fem krisecentre til kvinder. Men uden for [Bynavn 2] er der ikke nogen krisecentre til børn og unge.

Så hvor går de hen?

Ingen så mig

Alene i [Bynavn 1] var der knap 8000 underretninger om børn i 2022.

[Datteren] mener, at mørketallet er enormt, når det kommer til tallet for, hvor mange børn, der lever med utryghed eller vold i dagligdagen.

Så selvfølgelig er behovet der. Mange børn får aldrig hjælp, siger hun.

- Der var ikke nogen, der så os. Jeg er aldrig blevet grebet, på trods af at jeg havde op mod 50 procents fravær i 7. klasse. Der var aldrig nogen, der så noget, og jeg blev aldrig spurgt, hvordan det gik derhjemme, siger hun.

Det undrer hende stadig i dag, for allerede i dagplejen og engang igen i tredje klasse sagde hun, hun blev slået derhjemme.

[Datteren] fortæller, at det i begyndelsen ikke var fysisk vold.

- Men et lille barn i dagpleje har jo følt det som fysisk, fordi det var så voldsomt. Det blev det så senere. Altså fysisk.

Hendes lærere så ikke noget og gjorde ikke noget ifølge [Datteren]. Og da hun i 9. klasse kom på efterskole, havde hun opbygget et skjold, som forhindrede nogen i at se, hvad der foregik.

Alle kommuner skal tage ansvar

I dag ville hun have ønsket, at der også for hende, som er opvokset i en mindre vestjysk by, havde været et center (tættere på end [Bynavn 2]), hvor hun kunne søge hen.

- Når man er i sådan et hjem og ikke bliver grebet, bliver man ekstremt handlekraftig på egne vegne, så ja, jeg havde søgt sådan et sted, og det er også derfor, jeg nu foreslår det her.

[Datteren] står nemlig, sammen med sin søster og lederen af kvindekrisecentret i [Bynavn 1], bag et borgerforslag.

Forslaget går primært ud på, at kommuner skal forpligtes til at tilbyde midlertidigt ophold i "boformer til børn og unge i alderen 13-17 år, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie eller samlivsforhold".

Derudover skal kommuner forpligtes til at tilbyde rådgivning til de børn og unge, som ikke har mulighed for eller lyst til at benytte sig af krisecentrene.

- Jeg har både personlig erfaring fra mit eget liv og fra mit arbejde på krisecenter. Og jeg er bare sikker på, at børn kan have den samme brug for at trække sig og komme på afstand af den vold, de er blevet udsat for, siger [Datteren].

Behovet er også uden for de store byer

I 2019 og 2020 oplevede 1550 børn under 18 år, at deres forælder eller stedforælder blev sigtet i en sag om vold mod dem.

For fire ud af ti af de børn var der hverken lavet en underretning eller igangsat hjælp og støtte af kommunen i året op til voldsepisoden, viser tal fra Børns Vilkår. Blandt andet derfor er der også stor søgning mod det eneste krisecenter for børn, [Krisecentret] i [Bynavn 2].

Men det mener [Datteren] slet ikke er tilstrækkeligt. I kommuner som [Bynavn 3] og [Kommune] var der i 2022 flere underretninger per 1000 indbyggere end i [Bynavn 2] eller nogle af de andre store byer i landet. Og hertil kommer mørketallene.

- Jeg og min lillesøster, der er medstiller på forslaget, er vokset op i et utrygt hjem langt ude på landet. Vi havde ingen steder at tage hen. Der er helt sikkert andre børn og unge, der har det, som vi havde det dengang.”

Efter offentliggørelsen

Det Nordjyske Mediehus har efter offentliggørelsen fjernet [Datteren]s efternavn i artiklen, således at hun alene fremgår ved fornavn.

Den 22. januar 2024 rettede [Klager] henvendelse til Det Nordjyske Mediehus med anmodning om blandt andet sletning af artiklen. Det Nordjyske Mediehus afviste den 28. januar 2024 [Klager]s anmodning. [Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 25. januar 2024.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Berigtigelse

[Klager] har anført, at han ønsker, at Det Nordjyske Mediehus bringer en berigtigelse i avisen om, at han ikke er blevet forelagt anklagerne, at det er anklagemyndigheden og politiet, der dømmer og straffer personer i Danmark, og at han hverken psykisk eller fysisk har rørt hans børn eller hans tidligere ægtefælle, uagtet om hans datter og tidligere ægtefælle har en anden opfattelse.

Sletning – D.1

[Klager] har anført, at artiklen skal fjernes, da artiklen har haft store sociale konsekvenser for ham, selv om Det Nordjyske Mediehus har fjernet hans datters, [Datteren], efternavn og afindekseret artiklen.

[Klager] har hertil anført, at hans datter i artiklen har fremsat frastødende og strafbare udtalelser om, at han skulle have udsat hende for psykisk og fysisk vold, og at disse udtalelser burde blive meldt til politiet, således at domstolene kunne se på dem.

2.2 Det Nordjyske Mediehus' synspunkter

Berigtigelse

Det Nordjyske Mediehus har anført, at det er mediets opfattelse, at det er op til Det Nordjyske Mediehus at vurdere, om der skal bringes en rettelse.

Det Nordjyske Mediehus har i den forbindelse bemærket, at [Klager]s klage er indgivet for mediet den 16. januar 2024, det vil sige mere end fem måneder efter artiklens offentliggørelse. Efter medieansvarslovens § 34, stk. 2, gælder en klagefrist på 12 uger fra offentliggørelsen af en artikel med undtagelse af spørgsmålet om anonymisering, afindeksering og afpublicering. Det er således Det Nordjyske Mediehus' opfattelse, at Pressenævnet alene bør behandle [Klager]s anmodning om sletning af artiklen, da hans øvrige klagepunkter er forældet.

Sletning – D.1

Det Nordjyske Mediehus har indledningsvist anført, at det er mediets opfattelse, at Det Nordjyske Mediehus ikke har handlet i uoverenstemmelse med retningslinjer for god presseskik, men derimod har strukket sig ud over, hvad der følger af god presseskik.

Det Nordjyske Mediehus har videre anført, at mediet som udgangspunkt ikke afpublicerer en artikel, og at det vil være en meget indgribende sanktion at afpublicere den påklagede artikel. I den forbindelse har Det Nordjyske Mediehus henvist til, at mediets publikation er en del af den blivende samtidshistorie, og at en sådan sanktion kan danne præcedens for, at mediet løbende skal redigere virkeligheden bagudrettet. Afpublicering vil desuden medføre det problem, at der vil opstå døde links på de steder, der har linket til artiklen, herunder Det Nordjyske Mediehus' platforme, eksterne links på sociale medier og i private beskeder. Det døde link vil desuden ikke redigere linkets følgetekst, og konteksten til artiklen vil dermed ikke kunne slettes. Det er i øvrigt ikke muligt at slette den trykte version af artiklen.

Det er herefter Det Nordjyske Mediehus' opfattelse, at det er op til mediet at vurdere, om artiklen skal afindekseres.

Det Nordjyske Mediehus har endvidere anført, at artiklen omhandler [Datteren], der arbejder frivilligt på et krisecenter og har den holdning, at der burde være mulighed for krisecentre til børn og unge uden for [Bynavn 2]. [Datteren] bruger sin fortid og erfaring, for at læseren kan komme tættere på hende og hendes motivation, ligesom hun bruger den som argument for, at der er et behov for flere krisecentre. Det Nordjyske Mediehus har hertil anført, at mediet fra flere kilder har fået bekræftet [Datteren]s fortid, og at mediet har tillid til, at hun har gengivet denne korrekt.

I forlængelse heraf har Det Nordjyske Mediehus anført, at [Datteren]s fortid gør artiklens historie mere konkret og relaterbar, men at hendes fortid alene bliver brugt som et redaktionelt supplement. Det er således ikke det bærende element i historien, og hendes oplevelser fra hendes opvækst bliver dermed ikke udfoldet videre end, hvad der fremgår af de følgende afsnit:

”[Datteren] voksede op i et voldeligt hjem. Et utrygt hjem. Og det blev ikke meget bedre, før hun som 18-årig blev smidt ud hjemmefra.”

og

”Sådan et sted (krisecenter, red.) burde hendes mor nok være taget på, siger [Datteren].”

Det Nordjyske Mediehus har hertil anført, at det ikke fremgår, hvad der er sket, eller hvem der er involveret. [Klager]s navn og rolle fremgår således ikke af artiklen. Efternavnet [Efternavnet] er desuden et almindeligt efternavn i Danmark, og [Klager] bor i Vestjylland, hvor [Datteren] ligeledes er vokset op, hvilket er langt væk fra Nordjylland, hvor Det Nordjyske Mediehus har størstedelen af sine læsere. Man skal således have et indgående kendskab til familien for at kunne udlede, hvem der er tale om.

Det er herefter Det Nordjyske Mediehus’ påstand, at oplysningerne ikke kan være særligt belastende for [Klager], hvilket ligeledes er årsagen til, at mediet ikke kontaktede ham forud for artiklens offentliggørelse. [Klager] fik imidlertid mulighed for et genmæle og for at komme med sin version af historien i forbindelse med hans henvendelse til mediet, hvilket han ikke ønskede – tilbuddet er dog fortsat gældende. På trods af det forudgående, har Det Nordjyske Mediehus valgt at fjerne [Datteren]s efternavn og afindeksere artiklen i strid med mediets generelle principper herom, således at artiklen ikke er søgbar i interne eller eksterne søgemaskiner, hvilket skete inden [Klager] klagede til Pressenævnet, og mediet har orienteret ham herom.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, James Kristoffer Miles og John Meinert Jacobsen.

Klagefrist

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 34, stk. 2, at en klage over massemediers tilsidesættelse af god presseskik skal indgives til mediet selv eller direkte til Pressenævnet senest 12 uger efter offentliggørelsen. Tilsvarende skal en anmodning om sletning, afindeksning eller anonymisering i første omgang indgives til mediet. I begge tilfælde er klagefristen 12 uger efter offentliggørelsen. Der er efter medieansvarsloven ikke hjemmel til at dispensere fra klagefristen. En anmodning om sletning af en artikel i medfør af punkt D.1 i retningslinjer for god presseskik kan rettes til mediet også efter udløbet af den lovbestemte klagefrist.

Den påklagede artikel blev offentliggjort den 6. august 2023, og [Klager]s klage over god presseskik den 22. januar 2024 er således indgivet mere end 12 uger efter artiklens offentliggørelse. Klagen afvises derfor for denne del som for sen. Pressenævnet kan derfor alene tage stilling til klagen for så vidt angår [Klager]s anmodning om sletning i medfør af punkt D.1.

Retlig interesse

Det er som udgangspunkt en betingelse for, at Pressenævnet kan behandle en klage, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer, at man selv som person, organisation, virksomhed eller lignende skal være omtalt, afbilledet eller på anden måde identificeret i mediet.

Klagen angår artiklen ”[Datteren] voksede op med vold - nu vil hun have kommuner til at tage ansvar”, hvori [Klager] ikke er omtalt ved navn. [Klager] er imidlertid far til [Datteren], der i artiklen udtaler sig kritisk om sin opvækst. [Klager] er således indirekte nævnt og kan identificeres via artiklens oplysninger som faren til [Datteren]. [Klager] har derfor retlig interesse i, at klagen realitetsbehandles for så vidt angår hans forhold.

*God presseskik**Sletning – punkt D.1*

[Klager] har klaget over, at Det Nordjyske Mediehus har afvist virksomhedens anmodning om at slette artiklen.

Generelt om punkt D.1

Det følger af retningslinjer for god presseskik, at meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige efter, at de er publiceret. Efter anmodning skal mediet tage stilling til, om det er muligt og rimeligt at hindre tilgængeligheden af tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger, uanset at disse tidligere er offentliggjort i overensstemmelse med god presseskik, jf. punkt D.1.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksen til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af punkt D.1 i retningslinjerne for god presseskik og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Artiklen omhandler [Klager]s datter, [Datteren], der udtaler sig om hendes opvækst med psykisk og fysisk vold og hendes erfaring med krisecentre.

Det er Pressenævnets opfattelse, at artiklen fra 2023 på nordjyske.dk, der blandt andet angår [Datteren]s opvækst med psykisk og fysisk vold, indeholder oplysninger, som må anses følsomme eller private i en sådan grad, at de er egnet til at være belastende for [Klager].

Pressenævnet finder imidlertid efter en samlet vurdering, at omtalen ikke har en sådan privat og følsom karakter, at det kan anses for at være en overtrædelse af god presseskik, at Det Nordjyske Mediehus har afvist at slette artiklen. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at [Klager] ikke er nævnt ved navn, at Det Nordjyske Mediehus har fjernet [Datteren]s efternavn og afindeksret artiklen, samt at der er tale om nyere oplysninger.

Pressenævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere Det Nordjyske Mediehus for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning om at slette artiklen.